

FRANCOUZSKÁ KINEMATOGRAFIE OD ROKU 1959 DO SOUČASNOSTI

FAV334

4. 4. 2019

Mgr. Šárka Gmíterková, Ph. D.

UDÁLOSTI ROKU 1968

- Únor 1968 – ministr kultury André Malraux odvolává z pozice ředitele Cinemathèque Henri Langloise >> vzniká „Výbor na obranu cinematéky“
 - Po sérii protestů rozhodnutí v dubnu odvoláno
- Stávky v květnu 1968 >> 1) proti válce ve Vietnamu 2) proti monolitickým mediálním strukturám 3) proti vzdělávacímu systému
- Filmaři využívají neformální sítě vytvořené na obranu Langloise a vytvářejí uskupení nazvané „Etats Generaux du Cinéma“ (asi 1500 členů) >> volání po systémové změně kinematografie

KINEMATOGRAFIE 60. A 70. LET 1)

- 1) druhá generace filmařů spojená s Cahiers du Cinema:
 - Jean Eustache (*Le père Noël a les yeux bleus*, 1967; autor klíčového díla *Maminka a děvka* (1973) – Serge Daney: testament generace května 68)
 - Luc Moullet (*Brigitte et Brigitte*, 1966; *Les Contrebandières* 1968)
 - Barbet Schroeder (*More*, 1969)
- V 70.letech debutují filmaři, kteří se nadlouho stanou trvalou součástí francouzského filmu – Alain Corneau, Philippe Garrel, Maurice Pialat, Bertrand Tavernier – otevřená distance od nové vlny díky spolupráci se scenáristy Jeanem Aurenchem a Pierrem Bostem
- 2) starší generace režisérů v 60.letech vytvořila jedny ze svých nejsilnějších děl (Jean-Pierre Melville, Jean Rouch – *Kronika jednoho léta* s Edgarem Morinem, Robert Bresson – *A co dále*, *Baltazare*, 1966, *Muška*, 1967)

KINEMATOGRAFIE 60. A 70. LET 2)

- 3) starší generace spojená s tradicí kvality – Jean Delannoy, René Clair, Henri Verneuil a další >> společně točí povídkový film *Francouzka a láska* (1960) >> snaha oslovit a zaujmout mladší generaci diváků a navázat spolupráci s mladšími herci
- 4) mladší generace debutantů, kteří se pohybovali v žánrové a komerční kinematografii
 - Jacques Deray (dobrodružné – *Rififi v Tokiu*, 1963, dramata – *Bazén*, 1969, *Borsalino*, 1970)
 - Tvůrci, které čekala dlouhá kariéra ve filmovém průmyslu (Costa-Gavras , Claude Berri – komedie *Pepe a Claude*, 1967, později známý jako producent a režisér hlavně heritage filmů – *Jean od Floretty*, *Manon od pramene*, *Germinal*) a Claude Lelouch (romantická vztahová dramata, *Muž a žena*, 1966 – držitel Zlaté palmy a dvou Oscarů)

DIVÁCKY NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ FILMY 60. LET

Pravda (1960, r. Henri-Georges Clouzot)

Knoflíková válka (1962, r. Yves Robert)

Smolař (1965, r. Gérard Oury)

Velký flám (1966, r. Gérard Oury)

Četník v New Yorku (1965, r. Jean Girault)

Četník se žení (1968, r. Jean Girault)

Senzační prázdniny (1967, r. Jean Girault)

La Cuisine au beurre (1963, r. Gilles Grangier)

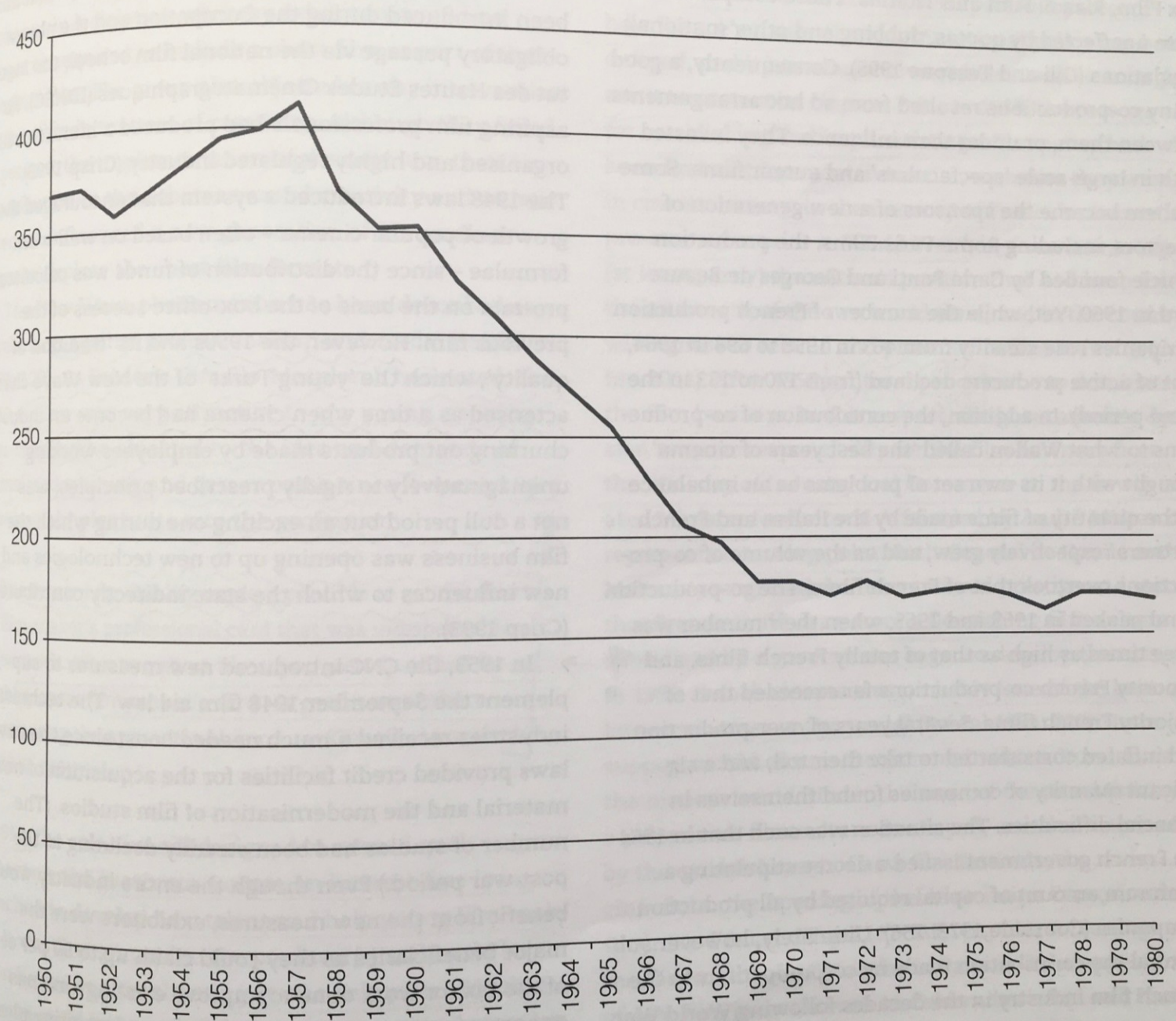
Oskar (1967, r. Édouard Molinaro)

KOMEDIE A DOKUMENT (70. LÉTA)

- Na pole filmové komedie v 70. letech vstupuje nová generace herců, spojená s menšími divadelními scénami >> výrazný otisk do výsledné struktury a podoby filmů (např. *Buzíci*, r. Bertrand Blier)
- vzestup dokumentárního filmu, který otevírá dosud tabuizovaná témata, např. *Lítost a soucit* (1969, r. Marcel Ophuls) >> nabourává mýtus o hrdinném odboji Francouzů za okupace

Cinema attendance (millions)

NÁVŠTĚVNOST KIN (1950–1980)

Figure 19.3 Audience Numbers (1950–80)

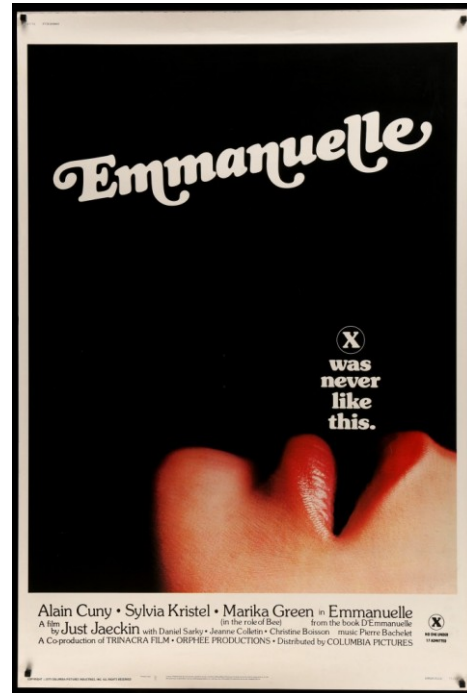
FILMOVÁ PRODUKCE 1950–1980

	Agreed	initiated Films	Films	French Co-prod.	French Co-prod.	Co-prod.
1950	112	107	101	6	5	11
1951	106	97	91	6	9	15
1952	109	100	88	12	9	21
1953	112	95	67	28	17	45
1954	98	75	53	22	23	45
1955	110	95	76	19	15	44
1956	129	116	90	26	13	39
1957	142	115	81	34	27	61
1958	126	99	75	24	27	51
1959	133	103	68	35	30	65
1960	158	119	79	40	39	79
1961	178	108	69	39	70	109
1962	150	82	45	37	68	105
1963	161	87	37	50	74	124
1964	161	95	45	50	66	116
1965	151	90	34	56	61	117
1966	130	95	45	50	35	85
1967	120	87	47	40	33	73
1968	117	92	49	43	25	68
1969	154	119	70	49	35	84
1970	138	110	66	44	28	72
1971	127	102	67	35	25	60
1972	169	120	71	49	49	98
1973	200	153	97	56	47	103
1974	234	182	137	45	52	97
1975	222	197	160	37	25	62
1976	214	190	170	20	24	44
1977	222	209	190	19	13	32
1978	160	135	116	19	25	44
1979	174	152	126	26	22	48
1980	189	160	144	16	29	45

Figure 19.2 French Film Production (1950–80)

KINA A/VS TELEVIZE

- návštěvnost kin kulminuje koncem 50.let, poté klesá; stejně jako produkce
- Osud jednotlivých filmů v rukou distributorů
- Do roku 1972 existují tři televizní kanály, které státní představují monopol
- 1974 – korporace pro rozhlasové a televizní vysílání rozdělena na několik společností >> počet filmů pro televizní vysílání byl striktně omezen, zvýšily se kvóty pro vysílání domácích nebo evropských filmů a prodloužila se pauza mezi uvedením filmů v kinech a na televizních obrazovkách
- Televize nově jako koproducent

PORNOGRAFIE JAKO VÝRAZNÝ KRÁTKODOBÝ
TREND 70. LET

TECHNOLOGIE (70.LÉTA)

- Překotný vývoj na poli dokumentu a experimentálního filmu
- Éclair vyvíjí kameru méně hlučnou kameru >> použití kontaktního zvuku pořízeného přímo během natáčení
- Většina dokumentů a experimentálních snímků se natáčí na 16mm film >> umožňuje filmy promítat mimo standardní síť kin
- Nejvýraznějším objevem tohoto období je video >> řada kolektivů a tvůrčích uskupení jej cíleně používá

FEMINISTICKÁ KONTRAKULTURA

- Nárůst počtu filmařek >> od 3% roku 1969 k 9% v roce 1979 + koncem 70.let založen festival ženského filmu ve Sceaux, dnes v Créteil
- Agnes Varda, Coline Serreau, Diane Kurys, Nadine Trintignant, Nelly Kaplan
- Ženy si zakládají vlastní uskupení, protože ani v militantních levicových kolektivech necítí své problémy náležitě reflektované
- Video jako „panenské médium“ >> nemělo zažité správné postupy, nevyučovalo se na školách a muži si ho nestihli přivlastnit
- Ve Francii nejvýraznější uskupení Caroline Roussopoulosově spolu s Delphine Seyrigovou

EXPERIMENTÁLNÍ A AKTIVISTICKÉ FILMY 70. LET

- 1) přiznání autonomie a možnosti výpovědi těm, kteří zažívají společenský útlak
>> školení dělníků v zacházení s kamerou, aby oni sami mohli zdokumentovat svoje útrapy a každodenní život (Skupina Medvedkine, Front Paysan, Audipradif)
- 2) popis konfliktů – forma aktivistického zpravodajství (ISKRA, Cinéma Libre, Cahiers de Mai a další)
- 3) zdůrazňování možností kinematografie jako nástroje investigace a argumentace
>> analýza výpovědních možností kinematografie jejími vlastními prostředky

REALISATEURS: ALAIN RESNAIS, WILLIAM KLEIN, JORIS IVENS,
AGNES VARDA, CLAUDE LELOUCH ET JEAN LUC-GODARD

